

Patrycja Bobowska-Nastarzewska

bobowska@umk.pl

ORCID: 0000-0002-7079-4905

Ewa Kościalkowska-Okońska

ewako@umk.pl

ORCID: 0000-0001-5232-1373

Monika Krajewska

monika.krajewska@umk.pl

ORCID: 0000-0002-4066-5125

Lech Zieliński

lechziel@umk.pl

ORCID: 0000-0003-1265-8873

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

20 LAT „ROCZNIKA PRZEKŁADOZNAWCZEGO” – TWÓRCY, TREŚCI, TROPY

DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/RP.2025.001>

Zarys treści: Niniejszy artykuł stanowi podsumowanie dwudziestu lat działalności „Rocznika Przekładoznawczego” wydawanego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu nieprzerwanie od 2005 roku. W tekście nakreślono historię powstania czasopisma oraz ewolucję składu redakcyjnego, przedstawiono proces kształtowania się architektury periodyku oraz mapę tematyczną opublikowanych artykułów. Ważną częścią są podziękowania dla autorów (w tym wskazanie najbardziej aktywnych) oraz recenzentów czuwa-

jących nad poziomem merytorycznym „Rocznika”. Podniesiono również zagadnienie systemowego rozwoju czasopisma, akcentując pionierskie wdrożenie modelu Open Access na platformie APCz oraz przyjęcie periodyku do prestiżowej bazy Scopus. Całość ukazuje „Rocznik” jako przestrzeń dialogu między teorią, praktyką i dydaktyką przekładu, integrującą środowisko badaczy i tłumaczy-praktyków.

Słowa kluczowe: „Rocznik Przekładoznawczy”, przekładoznawstwo, teoria i praktyka przekładu, dydaktyka przekładu, historia czasopisma naukowego, Open Access, Scopus

Od idei do zespołu

Rocznik Przekładoznawczy” narodził się z refleksji dwóch toruńskich „Germanistów – Lecha Zielińskiego i Macieja Pławskiego (pracującego na UMK i w redakcji do 2014 roku, obecnie reprezentującego UG), że na Wydziale Filologicznym UMK potrzebna jest przestrzeń sprzyjająca refleksji nad przekładem. Rozmowy te stopniowo przerodziły się w konkretne działania, których owocem stał się pomysł utworzenia własnego periodyku.

Koncepcję „Rocznika” opracowali w 2005 roku i jeszcze w tym samym roku opublikowali pierwszy numer. W następnym roku (2006) do dwuosobowej redakcji dołączyły Ewa Kościółkowska-Okońska z Katedry Filologii Angielskiej oraz Monika Krajewska z Instytutu Filologii Słowiańskiej. W latach 2008–2010 z czasopismem współpracował romanista – Jacek Pleciński. Rok 2018 związany jest z dojściem do zespołu nowych członków – romanistki Patrycji Bobowskiej-Nastarzewskiej oraz hellenisty Filipa Olkiewicza, który działał w zespole do momentu ukończenia studiów doktoranckich (2024). Aby lista osób współpracujących z „Rocznikiem” była pełna, należy jeszcze wymienić anglistkę Magdalenę Kopczyńską, której okres uczestnictwa w pracach redakcyjnych przypadł na lata 2020–2022.

Obecnie redakcję tworzą cztery osoby – autorzy niniejszego artykułu: pomysłodawca „Rocznika” i redaktor naczelny – Lech Zieliński, Monika Krajewska – zastępca, Ewa Kościółkowska-Okońska – odpowiedzialna za kontakty międzynarodowe i korektę wszystkich anglojęzycznych treści oraz Patrycja Bobowska-Nastarzewska – pełniąca funkcję sekretarza. Wszyscy członkowie redakcji oprócz działalności naukowej i dydaktycznej są także praktykującymi tłumaczami (w tym przysięgłymi), co wraz z reprezentowaniem różnych filologii umożliwia wykorzystanie szerokich perspektyw badawczych podczas pracy zespołu. Poszczególne numery czasopisma

opracowywane były przez redaktorów współpracujących w różnych konfiguracjach. W znakomitej większości numery przygotowywane były przez zespoły dwuosobowe, sporadycznie trzyosobowe. Wyjątkiem jest bieżący numer, którego jubileuszowy charakter postanowiliśmy podkreślić udziałem całej obecnej redakcji.

Twarze „Rocznika” w zwierciadle statystyki

Członkowie redakcji czuwają nad procesem wydawniczym, ale nic by się nie wydarzyło bez naszych autorów, to oni ożywili słowem koncepcję twórców i to im pragniemy w tym miejscu serdecznie podziękować. A łącznie było ich 259. Poniżej prezentujemy tabelę najczęściej publikujących twórców (z tego podsumowania wyłączyliśmy członków obecnej redakcji, ich „rocznikowy” dorobek zamieszczamy w przypisie)¹.

Imię i nazwisko	Łączna liczba tekstów	Artykuły	Varia ²
Joanna Dybiec-Gajer	9	5	4
Emilia Kubicka	7	5	2
Anna Bednarczyk	6	5	1
Katarzyna Siewert-Kowalkowska	5	4	1
Anna Ziółkowska	5	4	1
Łucja Biel	4	3	1
Ewa Gumul	4	4	0
Dorota Guttfeld	4	4	0
Artur Dariusz Kubacki	4	3	1
Maria Mocarz-Kleindienst	4	4	0

¹ Patrycja Bobowska-Nastarzewska, wliczając niniejszy artykuł, opublikowała na łamach „Rocznika” 13 tekstów (w tym 5 wchodzących w skład variów), Ewa Kościalkowska-Okońska – 13 (w tym 4 wchodzące w skład variów), Monika Krajewska – 14 (w tym 5 wchodzących w skład variów), Lech Zieliński – 21 (w tym 10 wchodzących w skład variów).

² Ów skrótowy zapis oznacza m.in. sprawozdania, recenzje, omówienia, wspomnienia, relacje. Wyłączone z tej grupy zostały artykuły recenzyjne, które – jako recenzowane teksty – zaczęły pojawiać się w „Roczniku” od 11. numeru (zob. więcej w części *Architektura pisma*).

Imię i nazwisko	Łączna liczba tekstów	Artykuły	Varia
Anna Szczęsny	4	4	0
Agata Bernaś	3	2	1
Ewa Białek	3	3	0
Hanka Błaszowska	3	2	1
Michał Garcarz	3	2	1
Jan Gościński	3	3	0
Marta Kaźmierczak	3	2	1
Magdalena Kopczyńska	3	3	0
Marek Laskowski	3	3	0
Renata Niziołek	3	3	0
Emilia Pankanin	3	2	1
Jacek Pleciński	3	3	0
Maciej Pławski	3	2	1
Janusz Pociask	3	3	0
Tatiana Siniawska-Sujkowska	3	2	1
Siwek Karolina	3	3	0
Hanna Stypa	3	3	0
Monika Sułkowska	3	3	0
Barbara Walkiewicz	3	3	0
Monika Zabrocka	3	2	1
Agnieszka Adamowicz-Pośpiech	2	2	0
Paweł Bąk	2	2	0
Amalia Bosch Benítez	2	2	0
Bolesław Cieślík	2	2	0
Anna Dolata-Zaród	2	2	0
Katarzyna Działowy	2	1	1
Markus Eberharter	2	2	0
Sylwia Firyn	2	2	0
Justyna Fudala	2	2	0
Tomasz Górski	2	2	0
Joanna Kamper-Warejko	2	2	0
Przemysław Kusik	2	2	0
Ewelina Kwiatek	2	1	1

Imię i nazwisko	Łączna liczba tekstów	Artykuły	Varia
Monika Linke-Ratuszny	2	2	0
Anna Małgorzewicz	2	2	0
Edyta Manasterska-Wiącek	2	2	0
Magdalena Mitura	2	2	0
Eliza Pieciul-Karmińska	2	2	0
Claudio Salmeri	2 ³	2	0
Barbara Sapała	2	2	0
Regina Solová	2	1	1
Joanna Szczęk	2	2	0
Rafał Szubert	2	1	1
Beata Śmigielska	2	2	0
Marta Turska	2	1	1
Joanna Warmuzińska-Rogóż	2	2	0

Piszący w znakomitej większości pracowali indywidualnie, niemniej wśród publikacji znalazły się również prace napisane we współautorstwie. Dominowały wśród nich artykuły dwuautorskie, ale zdarzały się także teksty opracowane przez większe zespoły, nawet pięcio- (nr 18) czy sześćoosobowe (nr 19).

Architektura pisma

Struktura pisma na przestrzeni lat nieco się zmieniała. Przyjrzyjmy się tym zmianom. Zawartość pierwszych dziesięciu numerów budowały dwa działy:

1. *Artykuły i rozprawy*, w skład których wchodziły dwie sekcje:
 - a/ *teoria i praktyka przekładu* oraz
 - b/ *dydaktyka przekładu*;
2. *Recenzje i sprawozdania*.

³ Claudio Salmeri opublikował trzy artykuły, jednak jeden (oznaczony z powodu naruszenia praw autorskich jako *retracted*) nie wlicza się do przedstawionego zestawienia.

Pierwszy numer drugiej dekady przyniósł zmiany w strukturze. Obok *Artykułów i rozpraw* pojawiły się *Przekłady* oraz *Varia*. Ten ostatni dział – *Varia* – ma otwartą formułę, dedykowaną m.in. omówieniom książek, sprawozdaniom, ale też komunikatom i tekstom wspomnieniowym. *Varia* rozwinęły więc wcześniejszą drugą część pisma. Jednocześnie zaproponowano możliwość wyboru między przedstawieniem nowej publikacji przekładoznawczej (omówienie w dziale *Varia*) a podjęciem polemiki z jej treścią (artykuł recenzyjny w dziale *Artykuły i rozprawy*). Z kolei wprowadzony nowy dział pisma – *Przekłady* – to przestrzeń zaplanowana na prezentację polskojęzycznym czytelnikom zarówno najważniejszych współczesnych ustaleń światowego przekładoznawstwa, jak i klasycznych koncepcji, które dotąd nie doczekały się tłumaczenia na język polski. Struktura po tych zmianach przedstawiała się następująco:

1. *Artykuły i rozprawy*
 - a/ *teoria i praktyka przekładu*
 - b/ *dydaktyka przekładu*
 - c/ *artykuły recenzyjne*
2. *Przekłady*
3. *Varia*

Od 17. numeru działu tematyczne wybiły się na pierwszy plan, powodując tym samym niewielką reorganizację w kompozycji pisma, która w założeniu ma wyglądać następująco:

1. *Teoria i praktyka przekładu*
2. *Dydaktyka przekładu*
3. *Artykuły recenzyjne*
4. *Przekłady*
5. *Varia*

Udział poszczególnych segmentów czasopisma ulegał przeobrażeniom w kolejnych latach, odzwierciedlając zarówno rozwój profilu pisma, jak i zmieniające się zainteresowania badawcze autorów. Szczególnie spójny pod względem tematycznym okazał się numer 15., w całości poświęcony zagadnieniom teorii i praktyki przekładu. Dominująca obecność tego działu także w innych numerach potwierdza jego centralne miejsce w strukturze tematycznej periodyku.

Tematyczna mapa publikacji

„Rocznik Przekładoznawczy” od momentu swojego powstania stanowi forum skutecznej i owocnej wymiany myśli naukowej i praktycznej wiedzy w obrębie współczesnego przekładoznawstwa. Analiza zakresu tematycznego artykułów opublikowanych w kolejnych tomach czasopisma pozwala uchwycić zarówno główne kierunki rozwoju badań nad przekładem z perspektywy polskich (ale i zagranicznych) autorów, jak i specyficzny profil periodyku, którego istotą jest dialog między teorią przekładu a doświadczeniem tłumaczy-praktyków. Struktura kolejnych numerów, obejmująca wspomniane wcześniej działy, jest odzwierciedleniem wieloaspektowego charakteru refleksji nad przekładem jako zjawiskiem natury językowej, kulturowej i społecznej.

Jak już nadmieniono, najobszerniejszą część publikowanych tekstów stanowią artykuły z zakresu teorii i praktyki przekładu. Ich tematyka to szerokie spektrum problemów badawczych – od zagadnień typowych dla przekładoznawstwa w klasycznym ujęciu, takich jak ekwiwalencja, wierność czy nieprzetłumaczalność, po współczesne kierunki badań, w tym podejścia kognitywne, badania korpusowe czy analizy kulturowe. Istotne miejsce w „Roczniku Przekładoznawczym” zajmują także badania nad przekładem specjalistycznym. W wielu artykułach analizowane są problemy tłumaczeniowe związane z tekstami prawnymi i prawniczymi, administracyjnymi, technicznymi, medycznymi czy ekonomicznymi. Zagadnienia te rozpatrywane są zarówno w kontekście językoznawczym i terminologicznym, jak i w odniesieniu do norm prawnych oraz instytucjonalnych uwarunkowań pracy tłumacza, w tym również do działalności tłumaczy przysięgłych. Szczególną uwagę poświęca się tu problemom ekwiwalencji terminologicznej, precyzji tłumaczenia, strukturze tekstów prawnych, funkcjonalności przekładu w obrocie prawnym czy jakości tłumaczeń w kontekście obowiązujących standardów i procedur egzaminacyjnych.

W artykułach podejmowana jest również problematyka przekładu literackiego, omawiana i z perspektywy interpretacyjnej, i stricte warsztatowej. Autorzy poddają analizie m.in. przekłady poezji, prozy czy dramatu, zwracając uwagę na takie zjawiska jak intertekstualność, stylizacja, obecność elementów kulturowych, humor i gry językowe oraz na specyfikę przekładu

literatury dziecięcej. Analizy te często mają charakter studiów przypadku, koncentrujących się na konkretnych tekstach czy też twórczości wybranych autorów, co tym samym pozwala zaprezentować złożoność procesu translacyjnego oraz rolę tłumacza jako kreatora.

Kolejnym ważnym obszarem tematycznym jest przekład audiowizualny oraz nowe formy komunikacji medialnej. W artykułach możemy zapoznać się z analizami dotyczącymi tłumaczenia filmów, gier wideo, programów telewizyjnych oraz badaniami w zakresie audiodeskrypcji, lokalizacji i przekładu w środowisku cyfrowym. Zjawiska te rozpatrywane są z punktu widzenia teorii przekładu i praktyki zawodowej tłumaczy, uwzględniającej zmieniające się warunki ich pracy w erze nowych technologii.

Niebagatelną część refleksji publikowanej na łamach „Rocznika” stanowią także badania nad rolą tłumacza jako podmiotu procesu tłumaczeniowego. Autorzy podejmują zagadnienia związane z tożsamością zawodową tłumaczy, ich warsztatem i technikami pracy, kompetencjami czy wreszcie statusem społecznym. W tym kontekście pojawiają się zarówno studia historyczne poświęcone działalności konkretnych tłumaczy, jak i analizy socjologiczne dotyczące funkcjonowania tłumaczy na rynku pracy czy w instytucjach międzynarodowych. Wiele tekstów ukazuje tłumacza jako mediatora między kulturami, którego decyzje tłumaczeniowe (a tym samym – konkretne interpretacje) mają istotny wpływ na recepcję tekstu w kulturze docelowej.

Ważnym działem tematycznym „Rocznika Przekładoznawczego” jest dydaktyka przekładu. Artykuły publikowane w tej części koncentrują się na problematyce akademickiego oraz zawodowego kształcenia tłumaczy. Autorzy analizują modele rozwijania kompetencji tłumaczeniowej, metody pracy dydaktycznej oraz strategie i kryteria oceny jakości przekładu w procesie edukacyjnym. W wielu tekstach omawiane są również konkretne rozwiązania dydaktyczne, takie jak projekty tłumaczeniowe, laboratoria tłumaczeniowe, wykorzystanie tekstów paralelnych czy zastosowanie narzędzi cyfrowych w dydaktyce przekładu. Istotnym elementem tej refleksji jest także problem dostosowania programów kształcenia do wymogów rynku usług tłumaczeniowych (również w dobie AI) oraz standardów międzynarodowych, w tym programów takich jak European Master's in Translation.

Na uwagę zasługuje również obecność licznych artykułów dotyczących technologii wspomagających tłumaczenie. Analizy poświęcone są na-

rzędziom CAT, systemom tłumaczenia automatycznego, wykorzystaniu korpusów językowych, jak również możliwościom oferowanym przez szerokie zasoby internetowe i AI. Tematy te stanowią dowód na rosnące znaczenie technologii w pracy współczesnego tłumacza oraz potrzebę refleksji naukowej nad jej rolą w procesie przekładu.

Integralnym elementem „Rocznika” są artykuły recenzyjne, omówienia książek, wspomnienia oraz sprawozdania z konferencji naukowych i projektów badawczych. Publikacje te stanowią świadectwo rozwoju badań przekładoznawczych w Polsce i za granicą.

Analiza problematyki podejmowanej na łamach periodyku pokazuje wyraźnie interdyscyplinarny charakter współczesnych ujęć translatorycznych. W publikacjach spotykają się różne perspektywy – językoznawcza, literaturoznawcza, kulturoznawcza, socjologiczna, prawnicza czy wreszcie zorientowana na nowe technologie. Jednocześnie szczególną cechą pisma, co już zaakcentowano, pozostaje silne powiązanie refleksji teoretycznej z praktyką przekładową. Wiele artykułów powstaje na podstawie doświadczeń zawodowych autorów – tłumaczy, dydaktyków i badaczy – dzięki czemu publikowane analizy nie ograniczają się wyłącznie do poziomu abstrakcyjnych modeli teoretycznych, lecz odwołują się do konkretnych problemów spotykanych w trakcie przekładu.

W trosce o jakość: recenzenci i proces recenzyjny

W celu zapewnienia obiektywnej oceny nadesłane artykuły naukowe opiniowane są z zachowaniem podwójnej anonimowości (double-blind review) przez dwóch niezależnych recenzentów spoza jednostki reprezentowanej przez autora/autorów tekstu. W ocenie bierze się pod uwagę przede wszystkim standardy jakości akademickiej: oryginalność badań, trafność argumentacji, poprawność metodologiczną, dokładność wyводу, styl języka. Na podstawie uzyskanych ocen redakcja podejmuje decyzję o odrzuceniu, przyjęciu lub odesłaniu publikacji do autora w celu nanieśienia poprawek.

To odpowiednie miejsce, by okazać wdzięczność Recenzentom, którzy od początku z zaangażowaniem współtworzą „Rocznik Przekładoznawczy”.

Szczególnie ciepłe podziękowania kierujemy do dr hab. Anny Bączkowskiej, prof. Uniwersytetu Gdańskiego, niezawodnej Recenzentki naszego

periodyku. Pragniemy podkreślić, że nigdy nie odmówiła zrecenzowania przesłanego tekstu – zawsze znajdując czas na ocenę artykułu i dotrzymując zaproponowanych przez redakcję terminów.

Osobowo chcielibyśmy ponadto wyróżnić następujące badaczki i następujących badaczy:

- dr. hab. Pawła Bąka, prof. UR,
- prof. dr hab. Annę Bednarczyk (UŁ),
- dr. hab. Władysława Chłopickiego, prof. UJ,
- dr hab. Joannę Dybiec-Gajer, prof. UKEN,
- dr. Jana Gościńskiego (UKEN),
- dr Ewę Konefał (UG),
- dr hab. Edytę Manasterską-Wiącek, prof. UMCS,
- dr hab. Marię Mocarz-Kleindienst, prof. KUL,
- prof. dr hab. Krystynę Szczśniak (UG),
- dr. hab. Grzegorza Szpilę, prof. UJ,
- prof. dr hab. Elżbietę Tabakowską (UJ).

Pragniemy wyrazić też wdzięczność instytucjom, których przedstawiciele wspierali pismo swoimi recenzjami. Mamy na myśli następujące ośrodki:

- Uniwersytet Gdański,
- Uniwersytet Jagielloński,
- Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie,
- Uniwersytet Rzeszowski,
- Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II,
- Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
- Uniwersytet Łódzki,
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- Uniwersytet Wrocławski.

Pełna lista zespołu recenzentów dostępna jest na stronie „Rocznika”⁴. Wszystkim raz jeszcze składamy serdeczne podziękowania, jednocześnie wyrażając nadzieję na dalszą owocną współpracę.

⁴ „Rocznik Przekładoznawczy. Studia nad teorią, praktyką i dydaktyką przekładu”: rp.umk.pl.

Rozwój czasopisma w perspektywie umiędzynarodowienia i indeksacji

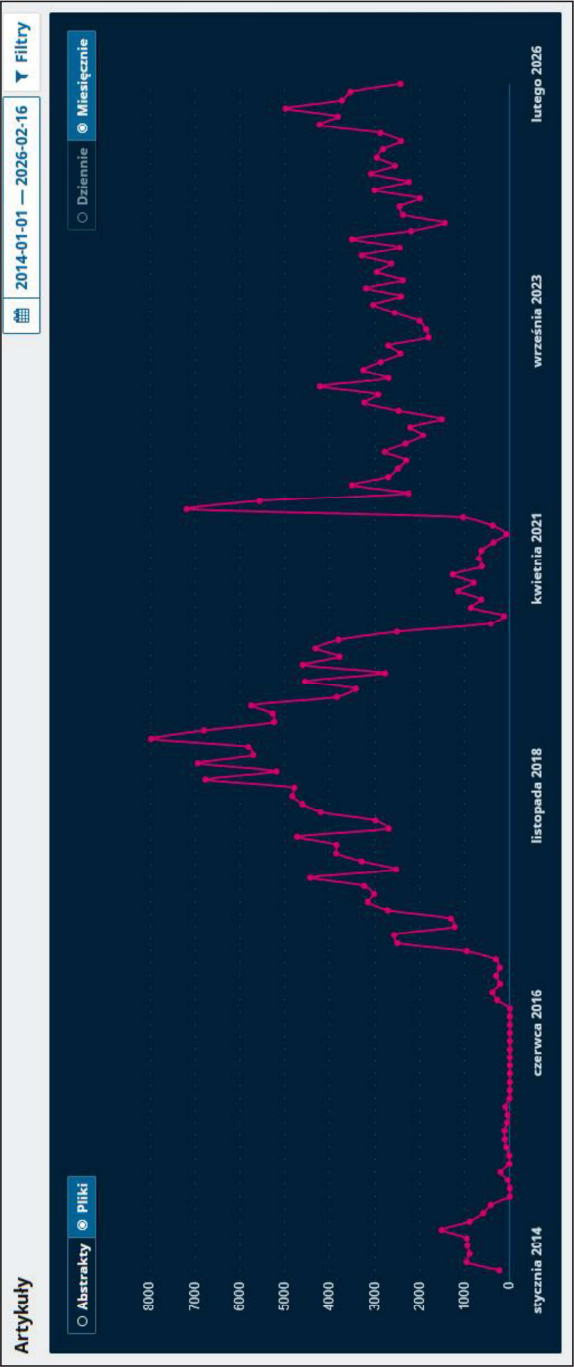
Krokiem milowym w rozwoju czasopisma była podjęta w 2013 roku decyzja o wejściu na Akademicką Platformę Czasopism Naukowych (APCz). Warto podkreślić prekursorski charakter tego działania – redakcja „Rocznika” dołączyła do grona pierwszych jednostek wdrażających model Open Access na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika, na długo przed wprowadzeniem stosownych wymogów ministerialnych. Świadome budowanie otwartego dostępu przełożyło się na digitalizację całego archiwum pisma (dołączono numery z lat 2005–2011), dzięki czemu od przeszło 10 lat dorobek periodyku jest w całości dostępny dla badaczy z całego świata⁵.

Słuszność tej strategii potwierdzają dostępne dane statystyczne. W czerwcu 2019 roku odnotowano szczyt zainteresowania, kiedy liczba pobrań artykułów wyniosła 7973 miesięcznie. Tego wyniku nie należy traktować jako osiągnięcie jednorazowe, gdyż wysokie poziomy (ok. 7 tys. pobrań) wystąpiły również w styczniu, marcu i lipcu 2019 r., a także w październiku 2021 r. (7184). Choć średnia oscyluje w granicach 3–6 tys. pobrań miesięcznie, skala ta dowodzi rozpoznawalności pisma. Z pewnością byłaby ona nieosiągalna w tradycyjnym modelu dystrybucji papierowej. Zamieszczony niżej wykres, obejmujący okres dwunastu lat (od stycznia 2014 do stycznia 2026), ilustruje w całej rozciągłości powyższy wywód.

Najczęściej pobieranymi plikami w okresie przedstawionym na wykresie są następujące artykuły:

- Agnieszka Palion-Musioł, *Przekład audiowizualny jako wyzwanie dla współczesnego tłumacza. Narzędzia oraz metody wykorzystywane w procesie translatorycznym* (2012, nr 7) – 13336 pobrań,
- Artur Dariusz Kubacki, *Wybrane problemy przekładu niemieckich i polskich dokumentów z zakresu prawa spadkowego* (2008, nr 3/4) – 10960 pobrań,
- Anna Dolata-Zaród, *Aspekty kulturowe w tłumaczeniu tekstów specjalistycznych* (2009, nr 5) – 9629 pobrań.

⁵ Artykuły publikowane w „Roczniku Przekładoznawczym” można znaleźć pod adresem <https://apcz.umk.pl/RP/issue/archive>.



Wykaz liczby pobrań artykułów w okresie styczeń 2014 – styczeń 2026

Jeżeli ograniczymy raport do ostatnich dwunastu miesięcy (stan na 17.02. 2026), na pierwszym miejscu pozostaje tekst Agnieszki Palion-Musioł (1404 pobrania), a kolejne miejsca zajmują publikacje z przedostatniego tomu:

- Joanna Kamper-Warejko, *Polskie nazwy istot demonicznych w opowiadaniach „Wiedźmin” Andrzeja Sapkowskiego i ich chińskie tłumaczenie – uwarunkowania kulturowe i techniki przekładu* (2023, nr 18) – 962 pobrania,
- Hanka Błaszowska, *Metodologia badań w refleksji nad tłumaczeniem marketingowym* (2023, nr 18) – 881 pobrań.

Kolejnym działaniem redakcji po 2013 roku było systematyczne aplikowanie do kluczowych baz czasopism. Proces ten realizowaliśmy wielotorowo przy zaangażowaniu całej redakcji i oddelegowaniu jednego z redaktorów do nadzoru nad tymi działaniami. Kluczowe dla rozwoju pisma bazy to: Index Copernicus, DOAJ (Directory of Open Access Journals) oraz ERIH PLUS (indeksacja od 2015 roku). Przystąpienie do tej ostatniej było pierwszym sygnałem o międzynarodowym znaczeniu pisma w obszarze nauk humanistycznych.

Najważniejszym krokiem w procesie umiędzynarodowienia okazały się jednak rygorystyczna ewaluacja i ostateczne przyjęcie czasopisma do bazy Scopus (grudzień 2021). Sukces ten nie był zdarzeniem incydentalnym, lecz zwieńczeniem wieloletniego, żmudnego procesu aplikacyjnego, pilotowanego z ramienia redakcji przez Filipa Olkiewicza. Droga ta wymagała od zespołu wieloletniej cierpliwości oraz pełnego dostosowania struktury pisma do najwyższych światowych standardów merytorycznych. W wyniku tej zewnętrznej oceny zespół *Content Selection & Advisory Board* (CSAB) przypisał „Rocznik” do kategorii Linguistics and Language. Warto też zaznaczyć, że wskaźniki bibliometryczne (SJR, CiteScore) oraz zasięg geograficzny cytowań dowodzą, iż pismo przestało być periodykiem lokalnym, stając się istotnym ogniwem w światowym przekładoznawstwie.

Kilka uwag końcowych

Spoglądając na minione dwudziestolecie, nie sposób uciec od refleksji nad instytucjonalnym i systemowym kontekstem, w jakim przyszło funkcjonować polskim czasopismom naukowym. Historia „Rocznika” to rów-

niez kronika stałego zmagania się merytorycznej autonomii humanistyki z biurokratyczną inercją oraz odgórnymi decyzjami administracyjnymi, utrudniającymi w ostatnich pięciu latach sprawne funkcjonowanie periodyku. Doświadczenia te – w tym konieczność wielokrotnego, formalnego prostowania błędów urzędniczych związanych z przypisaniem periodyku wyłącznie do jednej dyscypliny naukowej – ujawniły głębszy problem współczesnego świata akademickiego wtłoczonego w schematy parametryzacji. Dla naszego zespołu zmagania o podmiotowość „Rocznika” były i pozostają obowiązkiem etycznym, bez którego trudno w ogóle mówić o autentycznym, niezależnym uprawianiu nauki.

Podsumowując dwadzieścia lat istnienia pisma, możemy jednak z satysfakcją stwierdzić, że „Rocznik Przekładoznawczy” z powodzeniem, jak już odnotowano, prezentuje szerokie spektrum współczesnych badań nad przekładem – od klasycznych ujęć teoretycznych, przez analizy szczegółowych praktyk translatorskich, aż po studia nad pamięcią kulturową czy przekładem intersemiotycznym. Na jego łamach obecne są teksty diagnozujące wpływ nowoczesnych technologii i sztucznej inteligencji na warsztat oraz dydaktykę przekładu. Interdyscyplinarny charakter publikowanych artykułów, otwartość na nowe metodologie oraz dbałość o najwyższe standardy etyki wydawniczej sprawiają, że „Rocznik Przekładoznawczy” pozostaje żywą, inspirującą przestrzenią dialogu dla badaczy reprezentujących różne filologie, kultury i perspektywy badawcze. Co więcej, dzięki rosnącej liczbie tekstów publikowanych w językach kongresowych oraz konsekwentnej polityce zamieszczania obszernych, strukturalnych streszczeń w języku angielskim, recepcja periodyku już dawno przekroczyła granice kraju, trwale wpisując toruńskie pismo w międzynarodowy obieg naukowy.

20 years of “Rocznik Przekładoznawczy” – authors, themes, and traces

Summary

This paper offers a retrospective overview of the twenty years of activity of “Rocznik Przekładoznawczy” (Translation Studies Journal) that has been published continuously at the Nicolaus Copernicus University in Toruń since 2005. The paper outlines the origins of the Journal and the evolution of its editorial board. It also

depicts the development of its structure and the profile of the papers published over the years. An important part of the study is devoted to acknowledging the journal's contributors – including its most prolific authors – as well as the reviewers responsible for maintaining the scholarly quality of “Rocznik”. The paper also addresses the systematic institutional development of the journal, highlighting, in particular, the pioneering implementation of the Open Access model on the APCz (digital publications) platform and the inclusion of “Rocznik” in the prestigious Scopus database. This paper presents “Rocznik Przekładoznawczy” as a forum for dialogue between translation theory, practice, and translation teaching that brings together scholars and professional translators alike.

Keywords: “Rocznik Przekładoznawczy”, Translation Studies, translation theory and practice, translation teaching, history of a scholarly journal, Open Access, Scopus

